

Єврейські могили просять спокою

(Початок на с. 1)

Сліди їхньої чорної роботи працівники спецкомбіна-ту, які доглядають меморіал, знову побачили навесні, коли зійшов сніг. Якщо колись копачі залишали після себе ями та рештки тіл, то цього разу про їхні бездушні діян-ня свідчить свіжоперекопана зем-ля та поломаний асфальт. Ось що нам розповів про відомі йому фак-ти вандалізму голова єврейської громади Рівного, директор бла-годійного фонду «Хесед Ошер» Герш Фраєрман:

— У 80-х роках тут розкопували могили якісь прибалти, їх затри-мали і засудили. У 90-х невідомі викопали тунель під землею, рили вправо, вліво, витягували скеле-ти. Коли ми це виявили, то в де-кількох місцях завалили. Вони ж почали копати зверху. У 2006 році знову копали, тоді я сам назбирав у кущах рештки з сорока тіл. Був короткий період, років п'ять-шість, що ніхто поховання не зачіпав. Та торік знову почали інтенсивно ко-пати. Якщо раніше розкопували біля пам'ятників, що встановлені вздовж рову, то тепер риють скрізь — напевно, йдуть територією з ме-талодетекторами. Звісно, цей при-лад може показувати, що там є метал. Але ж це не обов'язково золото. То, скоріш за все, кулі,

якими розстрілювати людей. За роки незалежності не ввіймали жодного копача. Я не раз звер-тався до поліції. Не прошу, щоб там ставили пост, але ж тут поряд поліція має собачий розплідник. А ще в нас є патрульна поліція. То невже не можна організувати, щоб інколи сюди заїжджала пат-рульна машина чи поліціянти з собаками заходили.

Герш Фраєрман говорив про цю напасть на Сосонках з таким відвертим боєм, що аж плакати хотілось. Важко збагнути, що цей біль для інших людей нічого не значить. Важко зрозуміти, як можуть вандалі не те що наживати-

ся на біді, а й просто бути байдужими.

Одним людям не соромно йти на місце страти невинних людей, вивертати їхні кістки в надії знайти те, що не помітили нацисти і попередні вандалі. В той же час іншим цілком нормально на ме-моріалі збирати березовий сік. А донедавна в Сосонках чимало рівнян ще й відпочивали, смажи-ли на місці масової страти шаш-лики та влаштовували роман-тичні побачення, допоки в'їзд до меморіалу не перегородив шлаг-баум.

Людмила МОШНЯГА,
Ніла ВОВЧИК